

Търговията с емисии ще навлезе в третата си фаза през 2013 г. (спрямо протокола от Киото). В момента в България се изработва закон, който да регламентира изразходването на приходите от търговията с емисии.

Обществото трябва да настоява при разходването на средствата да има пълна прозрачност на процедурите, като информацията за тях да бъде навременна и общодостъпна.

България ще има най-голяма полза, ако цялата сума от приходите (100 %) отива за екологични проекти в различни сектори. Необходимо е да има ясни критерии, на които да отговарят тези проекти – намаляване на емисиите, създаване на зелени работни места, подкрепа на отделните домакинства за повишаване на енергийната ефективност.

През държавния бюджет ще минават над 30% от реализираните средства, като част от тях ще отиват за покриване на международните ангажименти на България по климатичните споразумения. Не трябва да се допуска с останалата част от средствата да се финансират проекти, несвързани с климата, субсидиращи изкопаемите горива или по друг начин влошаващи състоянието на климата.

Сдружение "За Земята" препоръчва финансиране на малки децентрализирани мощности във възобновяема енергия (слънце, вятър, вода, геотермална енергия, биомаса, биогорива и биогаз), енергийна ефективност (ЕЕ), залесяване и други добри зелени практики.

Търговията с емисии и механизмите за финансиране на проекти, свързани с нея са една от малкото възможности за финансиране на мерки за ЕЕ и ВЕИ във фамилни къщи и малки стопанства. Затова тази сфера трябва да бъде приоритетна при използване на приходите от търговията с емисии. В контраст на това европейските структурни фондове могат да осигуряват средства само за публични сгради и многофамилни жилищни сгради.

За по-ефективно оползотворяване на средствата трябва да се улесни достъпа на общините до тези средства и да се използват парите предимно за енергийна ефективност и схеми за устойчив транспорт.

Процент от средствата трябва да се насочват за образование за околна среда и за

информационни кампании, насочени към обществото.

Не трябва да се подкрепят спорни и недоказали се технологии като улавяне и съхранение на CO₂, изгаряне на отпадъци и други, които няма да допринесат за намаляване на емисии.

България има минимален опит в търговията с емисии и смятаме, че е много навременно да представим добрите практики от нашите партньори в ЕС.

Добри практики

Какво се прави в Чехия

Със средствата от търговията с емисии, които донесоха на Чехия повече от 800 милиона евро, страната разгърна мащабна програма за реновиране, по която бяха санирани няколко хиляди панелни блока и няколко десетки хиляди еднофамилни къщи.

Какво се прави в Германия

Германският „Специален фонд за енергия и климат” разпределя 100% от приходите с търговията с емисии за международни и национални климатични проекти. Осигурява прозрачност и сигурност за средствата всяка година. Схемата „ефективен дом” е финансирана с пари от търговията с емисии.

Доброто функциониране на този фонд показва високото ниво на ангажимент на правителството с климатичните политики, което от своя страна осигурява сигурност и предвидимост за инвеститорите. За да бъде стабилен, фондът разполага с минимален годишен бюджет.

Търговията с емисии не е и не трябва да е цел – тя е само едно от средствата за постигане на целите, разписани в Протокола от Киото. Смисълът на търговията с емисии е в намаляването на емисиите в страната по начин, който не натоварва националния бюджет, а не да е източник на средства за него.